



einmal verzehlt 4. III. 1915

Siffert. theol. Vol. 35



1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18.

Q. D. B. V. 52

54

MELCHISEDECUM
AB INJURIA
PETRI JURIAEI
DEFENSUM,

SUB
AUSPICIO

SERENISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI,
DN. FRIDERICI AVGVSTI,
PRINC. REGII ET ELECTOR. SAXON. HERED. ETC.
RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI,

ET

PRAESIDIO

JO. CHRISTOPH. WICHMANNSHAUSEN,
LL. OO. PROF. PUBL.

IPSIS NONIS FEBRUARIIS A. MDCCX.

IN AUDITORIO MAJORI

HORIS CONSUETIS

ERUDITORUM CENSURÆ SISTET

M. JO. HERMANNUS von *ELSBACH*
RENDESBURGENSIS.

VITEMBERGAE, PRELO GERDESIANO.

MELCHISEDECUM
AB INJURIA
PETRI JURIAEI
DEFENSUM

AVSPICIO
SERENISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI
DN. FRIDERICI AVGVSTI
PRINC REGNI ET ELECTOR. SAXON. HERED. ETC
RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI

ET
PRÆSIDIO
IO. CHRISTOPH. WICHMANNSHAUSEN,
LL. OO. PROF. PUBL.
HABITANTIS A. MD. LXX.
IN AUSTRIÆ MATORIA
HONORIS CONSULETIS
ERUDITIONUM CENSURÆ SERTET
M. JO. HERMANNUS DON CESARIS
REINDESBURGENSIS

VITMBERGÆ, PREGO GERDESIANO.





§. I.



Rduum opus aggredior, de tali acturus
argumento, quod eruditissimis quoque
tantum facescit negotii, ut nihil supra
possit. Perquiremus non Judæorum
tantum, sed & Christianorum monu-
menta a primis inde initiis, & videbi-
mus, quam sollicitos in eo explanan-
do se utrique præstiterint: qua de causa *Hieronymo Epist.*
CXXXVI. ad Evagrium *famosissima questionis* nomine venit;
addo ego, nec id immerito, *obscurissima*, de qua non insulse
quis *tritum* illud Judæorum usurpet: *Reponatur donec venerit*
Elias.

§. II. Præstaret quidem a sollicita nimis personæ hujus
& indagatone & definitione abstinere, inque ea, quam Spiritus
S. dedit, narratione acquiescere, quum is, rem accuratius,
definitiusque cognosci, consulto noluerit. Nescire enim,
quæ magister optimus sciri noluit, docta ignorantia est. *Quin*
imo, quod gravissime judicat *Seb. Schmidius Comm. ad Hebr.*
VII. 1. p. 689. nocet potius, siquidem certi quid desiniatur. Pau-
lus namque hoc ipsum in usum suum convertit, quod incognita
alias sit persona, nec noti parentes ejus. Verum homines, ut
sunt a natura intempestive curiosi, non omiserunt & hic sua
exerc-

A

exercere ingenia, dumque alter altero videri voluit ingenio-
rior, opinionum sententiarumque enata sunt divortia.

§. III. Possunt hæc ad duas redigi classes, quandoquidem alii Melchisedecum creaturis annumerant, alii vero earum numero eximunt. Ut a postremis ordiamur, fuere in veteri Ecclesia, qui *μεγάλην τινὰ δύναμιν* eum fuisse existimarent. Hi nominati sunt *Melchisedeciani*, eo quod Melchisedeco, aris constructis, vota facerent, eumque, tanquam virtutem altissimi, religiose colerent. Proscripsit hunc errorem *Epiphanius, Heres. LV.* nec non *Augustinus Her. XXXIV. ad Quodvultdeum.* Abeunt ab his, qui eundem pro ipso *Filio DEI* habent. Inter Judæos *R. Moses Hadar san* Messiam eum esse asseruit, quod testantur hæc ejus verba ab *Heinsio* in *Exercit. S. pag. 546. cit.* *ומי הוא זה מלך צדיק הנושע מלך המשיח* *Et quis hic? Hic est Rex justus & Salvator, Rex Messias.* Maxime tamen inter Christianos pro ea sententia dimicatum est. *Epiphanius* quorundam meminit *Her. LV.* qui docuerunt, Melchisedecum *Φύσει τὸν υἱὸν τῆ Θεῆ ἐν ἰδέᾳ ἀνθρώπου τότε τῷ Ἀβραάμ πεφηνέναι*: nec ex *Patribus* alienus ab eadem fuit *Ambrosius L. I. de Abrah. c. III.* Recentiori ætate eidem adstipulati sunt *Molinæus* in *Vate*, nec non *P. Cunaus L. III. de Rep. Jud. c. III.* qui tamen duumviri in eo dissident, utrum illud, quo *DEI* filius tum usus censeatur, corpus veri hominis fuerit, obfessa tantisper ejus phantasia? an umbra corporis ac simulacrum, ad illum vultum habitumque, quem redditurus olim in Judæorum terris erat, effictum. Neuter obtinuit aliorum assensum, nisi quod *Cunæi* assertum *J. Gaillardus*, integro libro *Lugd. Bat. 1686. in 8. ed. cui tit. Melchisedecus Christus unus Rex Justitie, Rex Pacis*, eam propugnare, & ab aliorum vindicare objectionibus magno conatus sit studio. Equidem *Henr. Hulsius de Melchised. c. I. p. 3.* existimat, non deesse illis argumenta, que ambiguum diu & ancipitem animum tenere queant; & recitatis eorum argumentis, ingenue, inquit, fateor hæc talia
ac

*ac tanta esse, ut in merum Regem, tunc temporis viventem, Canaanum non quadrent: scilicet ut viam præmuniat suæ sententiæ. Sed longe alia fuit mens Nortoni Knarcbull, qui in Animadv. ad Hebr. VII, 1. p. m. 136. de eodem cum Beza pronunciat: Eos esse aperte fanaticos, qui id tueantur. Hinc magno numero calamos contra Cuneum strinxerunt viri eruditissimi. Primus eundem, adhuc in vivis degentem, notavit ejus collega Andr. Rivetus Comm. in Gen. ad h. l. ad cujus rationes, quantum ego scio, nihil a Cuneo regeſtum est. Hunc inſecuti ſunt multi alii, poſt quos VI. quoque rationibus eum oppugnavit Samuel Szattmar Nemetſi S. S. Theol. in Colleg. Reform. Claudiopolitano Profeſſor, in Ep. ad Hebr. VII, 1. p. m. 250. ſſ. (ed. Francq. 1702.) Recentiſſime cum Carolo Fraſſenio in Diſquiſite. Bibl. (ed. Paris. 1705. 4.) ad h. l. p. 218. ſ. & Braunio ad Hebr. VII, 3. p. 372, ſed omnium prolixiſſime, idem præſtitit Melchior Leydeckerus de Rep. Ebr. L. II. c. II. p. 50-65. Nec Lutheranos inter deſuerunt, quibus atro notare carbone hanc ſententiã placeret. Hackſpanio certe in Not. Phil. ad h. l. pag. 172. abſurda dicitur. G. autem Calixtus, dum errorem confutare aggreditur, non minorem committit, quando ad Gen. XIV, 18. p. m. 118. ita fermocinatur: Sed quam periculoſe omnes iſte ſint ſententiã, quibus aſſeritur, Filium DEI ante ſuam incarnationem corpore apparuiſſe, præterquam quod ab Arianiſ profecta ſunt, alibi a nobis docetur. Quorſum enim hæc tendant nemini eſſe ignotum poteſt, niſi cui hypotheſes Calixtinæ minus perſpectæ ſunt, quas tamen ſummi Theologi, Calovius, Huſſemannus, Wellerus, alii, jam dudum protriverunt. Sed ad Cuneum redeo, quem parum ſibi Socinianos quoque hac ſua hypotheſi conciliaſſe, illud Martini Ruari, Hoſſati, judicium Cent. I. Ep. p. 41. abunde teſtatur, qui: Cuneus, ſcribit, ex Episto- la ad Hebræos probare conatur, Melchizedechum ipſum fuiſſe Chriſtum: in quo ſane mirifice ſibi placet, cum nihil in toto libro frigidius & ineptius mihi videatur. Scilicet hinc illæ lachry-
A 2
mæ,*

mæ, quoniam dum ita Cunaus προύπαρξιν Filii DEI ante Mariam statuminat, Socinianorum causam infimul jugulat.

§. IV. Qui creaturam fatentur Melchisedecum, referunt eundem vel inter Angelos, vel inter homines. Prius statuit *Origenes*, & cum eo *Didymus*, quos notavit *Hieronymus Epist. ad Evagrium*, nec alios sibi assentientes habuere. Posteriorius cum memorabili quodam discrimine asseritur. Sunt enim, qui quidem hominem eum fuisse concedunt, sed longe diversum ab aliis. *Anonymus* quidam hominem eum dixit perfecte justum & sanctum, quippe immediate a DEO creatum instar Adami, adeoque Christo in eo quod expers esset patris & matris, ἀφωμοιωμενον, quem castigarunt *Cloppenburgius Disp. de Melch. §. 9.* & *Carolus Dematius. ISAACUS PETRERIUS*, citante *Petavio Theol. Dogm. T. III. L. I. c. VI. §. 3.* Melchisedecum facit hominem cœlestem, ante Adam ipsum, imo ante lucem, conditum, cui quum assimilatus Filius DEI sit, hunc quoque ante terram & lucem cum aliis, quos fingit hominibus cœlestibus conditum esse, suspicatur. Sed recte *Hulsius l. c. p. 337.* stultam eam vocat sententiam, quæ ipsa inanitate sua cadat. Qui vero hominem eum credunt nobis ὁμοῖον, licet insigni præ aliis pietate conspicuum, non una iterum ducuntur opinione. Alii enim ex tribus Noachi filiis unum, alii ex horum posteris eum fuisse dicunt. Inter Noachi filios eminet *Semus*, cui magnifica illa, quæ de Melchisedeco referuntur, elogia ita competere existimant, ut nemini jure meliori. Hunc igitur esse Melchisedecum, *Judæi* ferme ad unum omnes sibi persuasum habent. Testis est *Abraham Zaccubus* in libro *Juchasin* sive *genealogiarum*, inquires: ואמר ו' ו' כשם הוא מלכיצדק ובנה ירושלם i. e. *patres b. m. dixerunt, Semum esse Melchisedecum, & adificasse Jerusalem.* Et ne argumentum huic opinioni probandæ deesset, *Kabbalistsæ* in *Baal Hatturim* ex vocibus שלם מלך per ר' ת' nomen שם exculpunt. Ex *Christianis* idem sentiunt *Hieronymus, B. Lutherus,*

therus, Rungius & alii, quod *Henr. Molero Prel. in Psalm. CX. p. m. 344. verisimile*, & *Augusto Varenio in Decad. Mosaic. Dec. VI. Loc. IX. p. m. 458. maxime probabile* audit; nec alienus ab eo est *J. Seldenus in Diss. de Decimis*, quam *J. Clericus*, ex Anglica versam, suo in *Pentateuchum Comment.* adjecit. Verum hæc, licet communis & universalis ferme sit opinio, aliis minime probata est. *Simon Patrick in his Commentary up on the first Boock Moses ad h. l.* eam procul dubio Judæorum superbiam & vanitatem pro fundamento habere asserit, quum Judæi, ut ipse, & jam ante eum *Bochartus in Phal. P. I. Lib. II. cap. I. p. m. 77.* animadvertunt, ægre tulisse videantur, Abrahamo, gentis suæ conditori, alienigenam, & quidem ex maledicta Cananæorum gente præferri, qui & ei benedicat, & ab eo decimas exigat, tanquam Sacerdos ordinis eminentioris. Hinc quoque *Psalm. CX.* de Abrahamo interpretantur, cujus *com. 4. R. Eliezer* ita interpolat: *Dixit Dominus Domino meo*, i. e. Abrahamo, idque in benedictione Abrahamo facta, *sede ad dextram. Tu eris Sacerdos in seculum, secundum רב רת* i. e. *verbum* ac promissionem *Melchisedeck.* Nec dubium, quin ea ipsa sententia ex decimatione Levi in lumbis Abrahami, quam urget *Simon Patricius*, ut alia argumenta a *Bocharto l. c.* adducta taceam, confutari queat. Levi enim, qui in lumbis Abrahami exstitit, exstitit quoque in lumbis Semi, tanquam proavi, & sic ipse decimas tum dedisset, in lumbis nempe Abrahami, tum recepisset, in lumbis Semi, quod sane, ne dicam parum congruum, ita comparatum est, ut totam argumentationem Apostoli infringat, qui ex hac decimatione *cum* discrimen Sacerdotii, Aaronitici & Melchisedeciani, *tum* etiam ejus præ Abrahamo excellentiam inferre voluit.

§. V. Alii igitur non quidem ipsum Semum fuisse Melchisedecum contendunt, ex Semi tamen posteritate eum reputunt. Arabes eum pro filio Peleg venditant, de quibus *Hottinger in Smegm. Orient. p. 256. Claudius Frassenius l. c. pag. 221.*

Semi nepotem non ex Arphaxad, ut Judæi, sed ex alio filio affirmat. Ante paucos annos *M D C C VI.* edidit *Historiam Criticam Melchisedechi Ludovicus Borgisus*, qua statuit, eundem, nisi fuerit Semus ipse, probabiliter tamen ex ejus posteris fuisse, qui in Chaldæa habitaverunt. Hunc vero ait patriam suam, ob civium idololatriam, reliquisse, & in Canaan fuisse profectum, ubi urbem Salem & templum ædificavit, & officio regis pariter, & sacerdotis, defunctus fuerit. Sed ea sententia iisdem premitur difficultatibus, quibus prior patebat. Nec video, cur ob idololatriam reliquerit patriam, & in istiusmodi regionem se contulerit, ubi eadem, si non in majori, profecto pari gradu exercebatur. Num credibile est, omnes ejus cives, Semitas intelligo, adeo a vero DEI cultu descivisse, ut nulli amplius exstarent, quibus associare se poterit? Cur non ad Semum profectus est, qui sine dubio veram religionem retinuit, & si Chronologis fides habenda, eo tempore adhuc in vivis fuit?

§. VI. Alii hos, vel alios, evitaturi scopulos, genus eum ad *Japhetum* referre suspicantur. Vid. *Ourven. Comm. ad Hebr. VII. pag. 93.* forsitan quia persuadere sibi nequeunt, virum tam eximia pietatis in maledicta Canaanis gente exstitisse. Sed, his tamen non obstantibus, non desunt, qui *Cananaum* eundem fuisse prætendant. Stant pro ea sententia *Menochius ad b. l. p. 9. Simon Patricius l. c. J. Clericus ad b. l. p. 112. Jo. Braunius ad Hebr. VII. Spanhemius in Hist. Eccl. V. T. Opp. p. 306. & David Martin in Bibliis Gallicis ad Gen. XIV. 18. (1707. Amstel. in fol. edit.)* quibus addi ex nostris potest *Hunnus in Epist. ad Hebr. p. 139. nec non G. Calixtus l. c. p. 123.* Nec deest illis, si ea pugnandum, auctoritas veterum, tum Judæorum, tum Christianorum. Ex illis enim, præter *Philonem*, *Ἰωάννης* eum appellavit *Josephus*, vir antiquitatum suæ gentis peritissimus *L. VII. de B. J. c. XLIX.* ut vel hinc colligatur, sententiam de Semo non fuisse quondam a Judæis antiquioribus com-

communiter receptam atque creditam. Ex his vero *Theodo-*
retus Quæst. LXIV. in Gen. εἰκός, inquit, δ' αὐτοῦ ἐκ τῶν ἔθνων
ἐπέιναι ἕνα τῶν τῆν παλαιστίνην οἰκόντων. Επειὼν γὰρ ἡ βασιλεὺς
ἡ ἱερεὺς ἐτύγγαθεν αὐν. Nec negandum, hanc sententiam ab iis
 immunem esse objectionibus, quæ contra alias moventur, ad-
 eoque reliquis probabiliorem. Dico *probabiliorem*, quoniam
 nihil hic oppositi formidinem effugit, quicquid eligatur aut
 statuatur, faciliusque omnia destruuntur, quam ut certi in-
 dubitæque aliquid asseri possit. Ratio, quam in contrarium
 alii, & cum iis *Lud. Borgius*, urgent, nihil evincit. Nam (α)
 noticia DEI vera non omnis extincta fuit in quibusdam in
 illa gente, ut *Spanhemius l. c.* demonstrat exemplo Regis
 Abimelechi, cujus mentio fit in Historia Abrahami. Eam
 in rem VII. argumenta adduxit *Petrus Jurieus Histoire Criti-*
que P. I. c. IX. p. 65. quæ licet non omnia bene stringant, quæ-
 dam tamen fundamento destituta haud sunt. (β) Maledictio
 illa neutiquam se ad omnia extendit individua, quasi nempe, vi
 illius, Cananæi ad unum omnes æternæ damnationi fuissent ex-
 positi. Nam quis neget multos se successu temporis veræ Ec-
 clesiæ adjunxisse? In N. T. sistitur nobis mulier Cananæa, quam
 Profelytam fuisse pronunciat *J. Crojus Observ. S. c. XXXI. p. 235.*
 quod licet asserere nolim, cernimus tamen eandem ad Salua-
 toris pedes projectam, & summo fidei elogio decoratam. Tan-
 dem, quemadmodum omnes Judæi & Semitæ, ob promissio-
 nem & benedictionem Abrahamo & Semo factam, non dici
 possunt salvati, ita nec omnes Cananæi ob maledictionem Ca-
 naanis damnati.

§. VII. Quod vero hi de quodam ex progenie Chami
 adfirmant, id omne rectius ipsimet CHAMO tribuendum,
Petrus Jurieus, quamvis hæctenus solus, existimat. Edidit is
 A. MDCCIV. Amstelod. in 4. *Histoire Critique des dogmes &*
des cultes bons & mauvais, qui ont été dans l'Eglise depuis
Adam jusqu'à Jesus Christ, librum (nam in hoste quoque
 virtus

virtus laudanda,) multa eruditione refertum, sed in quo sunt mala mixta bonis. In ejus *P. I.* tria capita *IX. X. XI.* huic materiae impendit, proponitque, confirmat, vindicat suam sententiam, eo abeuntem, ut *Melchisedecum non alium, quam CHAMMUM* fuisse asseveret. Paradoxon ne quis id putaret, quod illius nomen ob singularem pietatem maxime laudabile, hujus, ob maledictionem, detestabile extitit, omnes intendit nervos, ut delictum Chami imminuat & extenuet. Tantum, bone DEUS! paradoxa quaedam hypothesis, quam ex solo innovandi pruritu defendendam suscepimus, potest svadere malorum, ut peccata, quæ gravissima puniuntur maledictione, mitigare, quam missam eam facere malimus. Ipse *Juriscus*, ut vates, prædixit c. X. p. 72. *Je say bien, que c'est une pensée, contre laquelle tout le monde se revoltera, & qui passera pour la plus grande temerite, dont un écrivain puisse être capable, parceque le nom de Cham est de mauvaise odeur dans l'Eglise, & que personne ne le jugera digne de porter ce grand caractère du plus excellent des types, qui ont figure le Seigneur Jesus Christ.* Nec immerito: quia vix illis dicitur, qui malum bonum, & vice versa, pronunciant *Es. V. 20.* Imo ipse, forsan, conscientia reclamante motus, ita mentem exponit. *Je n'ay nullement dessein d'etonner le public par des paradoxes. C'est pourquoy des l'entrée je declare, que je n'avance ceci que comme une conjecture, que je seray toujours pret d'abandonner au premier & au moindre scandale qu'on en prendra.* Sed nonne præstaret prius omittere, ne opus esset posteriore? Quis domum, admota face, in flammam mittit, ut habeat, quod extinguat? Certe ideo *Juriscus* majori se obnoxium reddit crimini, quoniam ipsemet suam hypothesis pro mera conjectura venditat, & tamen, ob meram nihilominus conjecturam pessimo optimi Patris irrisori, ejusque delicto, patrocinatur.

S. IIX. Postremus, qui vires in hoc argumento periclitatus, est *Henricus Hulsius*, in *Academia Duisburgensi Professor*.
 Editus

Editus ab eodem est A. MDCCVI. Lugd. Bat. in 8. *Melchisedecus una cum Parente ex tenebris, cum Scriptura S., tum fabulosa & gentilis, emergens & caput protollens.* Quis non ex sesquipedalibus, quæ titulus jactat, verbis, rem omnem ab eo ad liquidum perductam esse arbitretur? Verum, quantum ego judicare possum, *Hulsius*, dum e *tenebris* Scripturæ S. & fabularum eruere Melchisedecum tentat, intellectum prodit tenebris operum, & argumentum, quod dilucidandum sumit, majoribus, quam antea quisquam, tenebris involuit. Omnis enim ejus conatus eo tendit, ut probet, Melchisedecum neminem alium fuisse, quam HENOCHUM, quem DEUS post translationem iterum in terras voluerit reducem, ut munus regium & Sacerdotale illis in locis obiret.

§. IX. Hæ sunt potiores de Melchisedeco sententiæ. Quum vero animus sit, recentiorum tantum hypotheses sub examen revocare; ille, cum quo hac vice congregiamur, *Petrus* erit *Juricus*, quem ego, ex instituto, dataque opera, a quoquam confutatam jam esse, quod ingenue profiteor, non memini. Paucissimis ejus de CHAMO hypothesin tetigit *J. Braunius* in *Epist. ad Hebr. p. 372.* & *David Martin l. c.* sed neuter *Jurici* vel meminit, vel, quæ ad rei probationem adfert, examinavit. Quare cum primus fuero, veniam labenti B. L. concedet.

§. X. Queritur igitur de Melchisedeco: *an fuerit CHAMUS?* *Juricus* affirmat; nos negamus. Negandi rationes (I.) præbet *ipsum S. Scripturæ silentium.* Nec enim *Juricus* in tota sua argumentatione ullum produxit Scripturæ apicem, ex quo vel *κατὰ τὸ πῶτος*, vel *κατὰ διάνοιαν*, suam sententiam probaret, sed ad meras conjecturas, & ingenii lusum, se recipit, ut infra patebit. Omne vero quod, e Scriptura adjudicandum, ejus destituitur auctoritate, id somnium, figmentumque, pronunciamus, & faciliore rejicimus opera, quam qua excogitatum a suis auctoribus est. Meminit quidem Scriptura tribus diversis

in locis Melchisedeci, sed nuspian vel levisimum apprehendes indicium, ex quo colligi possit, Chamum olim sub hac persona delituisse. (II.) *Differunt ambo nominibus*, adeoque una eademque persona esse non possunt. Nam cum nomina eum in finem imponantur, ut per eadem diversæ res, diversaque individua, a se invicem discernantur, legitima erit sequela, quando a discrepante ὀνομασία ad diversas argumentamur personas, nisi indubitatis evincatur documentis, unam eandemque personam esse πολυώνυμον. Probandum igitur Juris est, Chamum, præter hoc, alio quoque gavisum esse nomine: quod tamen ad Græcas demum, ut ajunt, Kalendas factum iri puto. Videtur quidem *c. XI. p. 80.* eo inclinare ut statuatur, ab ipso DEO Chami nomen fuisse mutatum, quando: *Qui sait*, inquit, *si Dieu après la repentance de Cham ne lui pas changea son nom en celui de Melchisedec, parce que le premier devoit devenir infame dans l'Eglise, & que le second devoit être en une éternelle benediction.* Verum quo id indicio probabit? conficere quidem ex Chami poenitentia laborat, sed ea æque dubia est. Cur Moses, qui tamen toties Chami mentionem facit, ne verbo quidem hujus mutationis meminit? Qui fit, ut hanc taceat, qui tam sollicitè & accurate mutationem nominum Abrahami, Saræ, & Jacobi, consignavit?

§. XI. Ex eo (III.) refellitur hæc sententia, quoniam ea, quæ de Melchisedeco dicuntur, in CHAMUM minime conveniunt. Dicitur iste (α) *Rex Salem*. Non disputabimus multum, qualis ea urbs fuerit. Veteres Hierosolymas fuisse crediderunt, quibus ex recentioribus ad stipulati fuere *Michael Waltherus in Offic. Bibl. Repos. Post. Arc. I. §. 704. p. 761.* qui ad consensum omnium Lutheranorum provocat; *Menochius, Car. Sigonius de Rep. Ebr. L. I. c. VI. p. m. 105.* nec non *J. Braunius l. c. p. 364.* qui simul monet, Salem non sumi debere pro sola civitate Jerusalem, sed pro tota regione a Jebusæis occupata. Hinc existimat Melchisedecum Jebusæorum fuisse regem, &
tan-

tantum dici Regem Salem, quod princeps illa civitas fuerit totius regni: sicut integra regna nomen habere solent a civitate domina, ut imperium Romanum a Roma, Babylonicum a Babylone. Sed id aliis minime probabile videtur, qui pro aliam urbem, & forsitan *Salim*, ubi Johannes baptizavit *Jo. III. v. 23.* fuisse autumant, ut *Lud. Capellus* in *Not. ad b. l. p. 599.* *Jo. Clericus*, *Simon Patrick*, cui prior sententia insignis error vocatur; *David Martin*, nec non *Cl. Frassenius* *l. c. p. 223.* qui omnes, præter rationes ex Geographia desumptas, ad auctoritatem *Hieronymi. Ep. CXXVI. ad Evagr.* quoque provocant. Utcunque rem existimaverit quisquam, certum est, esse nomen urbi proprium, quod temere *Cuneus* negat, & urbi quidem in terra Canaan sita: ut adeo Melchisedecus, tanquam Rex illius urbis, & circumjacentis regionis, in terra Canaan degisse, subditisque suis imperitasse, censendus sit. Unde autem fidem faciet *Jurivius* Chamum vel vixisse, vel regia unquam dignitate in terra Canaan usum fuisse? Quod si omnino ita existimandum putat, venit in mentem mirari, qui factum sit, ut tenuem tantum Cananæ portiunculam, quæ Melchisedeco tribuitur, teneret princeps & autor gentis, non omni terræ imperaret. Sed nec in Cananæ unquam Chamus sedem fixit, verum in Ægypto regnum constituit. Testatur id ipsa Sacra S., quando non una vice Ægyptum *חַמַּץ אֶרֶץ* terram Cham nominat *Pf. CV. v. 23. 27. CVI. 22.* & *Psal. LXXVIII. v. 52.* dicit, DEUM percussisse omnem primogenitum *כָּנַח חַמִּי* in tentoriis Chami. Nec illud nomen tantum in Sacra S., sed & extra eandem, Ægypto datur. Apud *Plutarchum lib. de Isid. & Osir. c. XV.* *Χημία* vocatur. *Hieronymus* testis est, suo adhuc tempore Ægyptum appellatam fuisse *Ham*. Verba *Quæst. Hebr. in Gen.* sunt: *Ægyptus usque hodie Ægyptiorum lingua Ham dicitur.* Et de *Coptitis* adfirmat *Ab. Kircherus* in *Prodromo Copto*, quod iis adhuc hodie *Χημη* nuncupetur. Quæ vero ratio, quod Ægyptus vocetur terra non tantum, sed & tentorium Chami, reddi alia poterit, quam

quam quod Chamus ibi vixit, domicilium habuit, & primus regnum auspicatus est. Sane non sufficit, denominationis rationem ab ejus posteris, Chamitis, petiisse. Nam si id valeret, non Ægyptus modo, sed & omnes illæ regiones, quas Chamitæ inhabitant, *χμία*, vel terra, & tentorium Chami, nominari possent. At enim vero cum Ægyptus præcise, & præter eandem nulla alia, sive in Scriptura, sive extra eandem, ita appelletur, non video, quæ alia dari possit ratio, quam quidem nos dedimus. Hinc factum est, ut eundem post obitum religiosissime coluerint, & ut DEUM adorarent Ægyptii. Nam quis in Jove Ammone non ipsum Chami nomen deprehendit? Solebant quippe Ægyptii suos Reges, & illos, qui bene de se meriti erant, Diis adscribere, & cultu divino prosequi. Testatur id *Diodorus Siculus*. Ἄλλος, inquiens, δ' ἐν τῶτων ἐπιγεῖσθαι γίνεσθαι, Φασιν, ὑπάρξαντας μὲν θυντάς, διὰ δὲ σύνεσση, καὶ κοινὴν ἀνθρώπων εὐεργεσίαν, τετυχηκότας τῆς ἀθανασίας ὧν ἐνίης καὶ βασιλείς γεγενησθαι κατὰ τὴν Ἄγυπτον. Idem comprobatur *Philo Byblius*. Sed Jovem Ammonem successisse in Ægypto Saturno, idem *Diodorus* auctor est.

§. XII. Melchisedecus (β) fuisse dicitur כהן עילי לאל. Quibus verbis, quis non videt, quam magnificentum & sacrosanctum ei tribuatur munus? Tantum profecto, ut ipse Filius DEI postmodum juxta ejus τάξιν factus fuerit Sacerdos. Nec tantum nomen, titulumque, Sacerdotis habebat, sed & reverentem talem exhibebat: unde non sine emphasi dicitur Sacerdos עילי לאל i. e. Deo altissimo. At unde probabit *Juricus*, Chamum functum fuisse officio Sacerdotis, & quidem non idolorum, sed DEI altissimi. Sane Chami, & Chamitarum, nomen nimis infame est in Sacra S., ut quis non immerito dubitet, tam magna elogia tribui pessimo Patris illufoi, eos inter collocando, qui DEUM odio, non amore, prosequuntur. Id perspicuum erit ex *Exod. XX, 5*, ubi DEUS minatur, *se visitaturum iniquitatem Patrum in filiis in tertiam, quartamque,*
gene-

generationem eorum, qui oderunt se. Cum igitur DEUS iniquitatem Chami in ejus posteritate in tertiam, quartamque, vilitarit generationem, necesse est, ejus iniquitatem non fuisse adeo exiguam, ut *Jurians* contendit, sed Chamum etiam eos inter recensendum, qui odio DEUM habuerunt. Quomodo vero inter se conveniunt DEUM odisse, & esse Sacerdotem לאל עליו? Sunt equidem, qui vocem לאל עליו ad liberos referant, sed illos *B. Varenius* in *Decad. Mos. ad b. l. p. 295.* ex *accantum proportione*, & ex aliis rationibus Summus Theologus, *JO. FECHTIUS*, Præceptor quondam meus, filiali semper pietate colendus, in *Philocal. S. Thef. Bibl. s. XII. p. 13.* refutarunt, Quem insuper fugit, omnem idololatriam a Chamitis esse profectam? Ægyptus, Chami domicilium & terra, in omnem superstitionem effusa, perinde ut Phœnice, totum terrarum orbem gentili infecit superstitione. Testatur id *Philo Byblius* apud *Euseb. L. I. de Præp. Evang. c. IX.* cujus loco recitato hæc addit *Vossius de Idol. L. I. c. XXII. p. m. 164.* Videmus, ut πολυθεότητα, & ejus cultum, a Phœnicibus & Ægyptiis derivet *Philo*: quod facile persuadet. Nam quis non potius de Chami posteris id in animum inducat suum, quam *Semi*, aut *Japeti* liberis; quorum pietas memoratur a *Mose* & c. Idem cum *Herodoto* & *Serabone* adfirmat *Lucianus de Syria Dea*: Πρώτοι μὲν, inquit, ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Αἰγύπτιοι λέγονται θεῶν τε ἐνοσίη λαβεῖν: quod recte *Huetius* in *Dem. Evang. Prop. IV. c. VI. p. m. 167.* ita intelligit, profani idolorum cultus, & πολυθεότης, auctores Ægyptios existisse; ab iisque plurimas gentes, *Indos* in his, eadem dogmata accepisse. Clarius hæc effert Auctor Græcus in *Veteri Orbis Descriptione*, quam *Jac. Gorbosredo* debemus, qui c. XVIII. p. 16. de Ægypto hæc commemorat: καὶ σχεδὸν ἐκείνη πάση οἰκισμένη παρέδωκε τὴν θεὸς σέβεται.

§. XIII. Denique (γ) *Melchisedecus* dicitur ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε ζωῆς τέλος ἔχων. Non sunt hæc verba *Φουσιῶς* accipienda, quasi Parentibus, aut

οὐκ ἔστιν

B 3

vitz

nemo ad id officii admittebatur, nisi esset γενεαλόγητος, adeo ut officio excluderetur, qui in tabulis Sacerdotalibus suam ostendere genealogiam non posset. Vid. *Esf. II. 62. Neb. VII. 64.* Addunt Hebraei, quod, nigra indutus veste, fuerit dimissus, nec reverti ipsi in posterum unquam licuerit. Vid. *Braunius Select. Sacr. L. III. c. I. §. 15. 20.* Confirmatur hoc (α) ex eo, quoniam Paulus ad Hebraeos scribens, eorumque ritus & sacra ad suum accommodans argumentum, haud dubie vocabalis eo sensu usus est, quo Judaei communiter uti solebant. Cum ergo Hebraei, de Sacerdote γενεαλόγητος loquentes, talem intelligant, qui non modo e Parentibus natus sit Sacerdotibus, sed & ex tabulis Sacerdotalibus suam & deducere, & demonstrare, familiam possit, consequitur vi contrariorum, Sacerdotem ἀγενεαλόγητον eum esse, qui id praestare nequeat. Inde quoque (ε) stabilitur, quia Paulus *l. c.* agit de discrimine, quod Sacerdotium Aaronicum inter & Melchisedecianum intercedit, quo liquidius ostendat, Christum esse Sacerdotem, non κατά τάξιν Aaronis, sed Melchisedeci. Age videamus nunc, utrum de Chamo ista omnia dici possint an secus. Non ille fuit ἀπάτωρ, ἀμήτωρ & ἀγενεαλόγητος sensu *Politico*, quoniam Pater ejus Noachus non una vice commemoratur, & genealogia ejus in linea tum ascendente, tum descendente, late deducitur, vid. *Gen. IX, 6. ff.* Nec fuit sensu *Ecclesiastico*, quoniam immediate prognatus a Noacho erat, qui διασωσύνης κήρυξ *2. Petr. II, 5.* dicitur, quique & ante, & post diluvium, Sacerdotis obiisse munia legitur.

§. XIV. Multa quidem contra hanc rationem solent disputari. Nam quando eadem arguitur, Semum non fuisse Melchisedecum; alii respondent, fuisse eum ἀγενεαλόγητον non nomine Semi, sed Melchisedeci. Ita jam suo tempore Lyranus. Et quia illa ipsa ratione sententia de Chamo quoque infringitur, mirum non est, tam placuisse Jurisæo responsum illud, ut in istam ita debacchetur *l. c. p. 69.* *C'est une mechante raison, il est vray que nous avons la genealogie de Sem sous le nom*
de

de Sem, mais nous ne l' avons pas sous celui de Melchisedec.
Hinc multa de typis, Christum adumbrantibus, facit verba, quos non semper in re, sed in forma, modoque, quo recitantur, quærendos asserit. Illustrat id ex *Es, VII, 14.* Virgo, quæ ibi partum editura dicitur, est illi uxor Prophetæ, quæ Mariæ Virginis Deiparæ typum sistat. Hunc autem non in re ipsa, sed in modo proponendi latere arbitratur, nimirum in eo, quod gravidam eam, & puerperam, factam referat Spiritus S. prius, quam ejus nuptias & matrimonium commemoret, non quod illud partum non antecesserit, sed ut omissa ejus mentione *μυσηϊάδες τι*, & typum subesse, facilius elucesceret. Quanquam nec in eo recte sibi constet *Juricus*, qui hæc omnia pro mera visione Prophetica & Apologo habet, qualem etiam in Hosea, uxorem fornicatricem ducere jussit, sibi videtur deprehendisse. Verum hæc nihil ad rhombum. Nam demonstrandum Juricæ est (1.) Chamum fuisse binominem: id nisi evictum prius dederit, nihil disputando promovebit. Nonne enim mirum, Chamum vel Semum *ἀγενεαλογήτης* vocare sub nomine Melchisedeci, cum nondum constet, an ita unquam dicti fuerint? Nonne ita dubium per æque dubium probatur, & vitiosa principii petitio committitur? (2.) Ridiculum est, affirmare, Semum, vel Chamum, & *ἀγενεαλόγητον*, & *γενεαλόγητον* esse, priori modo sub Melchisedeci, posteriori sub proprio, & a nativitate indito, nomine. Nam si Cham & Melchisedecus una eademque persona sunt, necesse quoque est, unam eos habere familiam, ut adeo, qui Chami genealogiam recenset, necessario quoque Melchisedeci recenset. e. g. Jacobus Patriarcha dictus quoque est Israel. Qui igitur genealogiam Jacobi contexit, contexit quoque Israelis, quia hæc duo nomina, licet diversa, unum tantum denominant individuum. Similes mihi ita distinguentes videntur inquisitoribus Romanis, qui Innocentium XI, de Quietismo suspectum, fidei rationem jubebant reddere, non ut Pontificem, verum ut Ode-

Odeschalci; quasi vero Innocentius & Odeschalci non unam constituerent personam, nec proin, qui Odeschalci sub examen revocat, sub idem quoque Innocentium revocasse censendus sit. (3.) Non equidem negavero, nonnunquam mystici quid latere in rei circumstantiis, hoc, & non alio modo, propositis; concedo quoque, Mosen, non sine causa, Melchisedeci genealogiam, quæ regia procul dubio, & magna fuit, prætermisisse. Sed quid inde? Ergone Chamus, vel Semus, sub nomine Melchisedeci est ἀνευεολόγητος? Quæ consecutio? (4.) Pudeat autem Juriaum, illustre illud Jesaianum oraculum de uxore Prophetæ Jesaïæ, non de Virgine Θεοτόκῳ, secundum literam accepisse, quandoquidem aperte ita Angelo *Matth. I, 23.* contradicit.

§. XV. Si tandem Juriaus aliquid pro Chamo suo conficere velit, indubitato probet necesse est, Chamum adhuc Melchisedeci tempore in vivis existisse. Sine hoc enim, quod rectissime *ad h. l.* monet *David Martin*, omne id, quod ad stabilendam hanc sententiam dici potest, solidi nihil affert. Non sufficit hic dixisse, quod potuerit vivere: nam quamvis id demus, quis, quæso, a posse ad esse valide unquam & impresse arguerit? Quid? si DEUS hunc optimi Patris irrisorem ante diem sustulisset, quippe quæ poena liberis, iisdemque immorigeris, debita est? Ipse sane *Juriaus* nobis telum, quo poterit peti, præbet. Dum enim *P. III. c. II. p. 405.* probare satagit, idololatriam demum post lingvarum confusionem cœpisse, ita inter alia inquit: *Sem, Cham & Japhet, qui avoient vû le deluge, & qui sans doute étoient de grands Saints, vivoient au milieu de leurs familles, je ne crois pas qu'ils eussent permis à leurs enfans d' être idololâtres.* Cum vero tempore Abrahami idololatria universam propemodum occupasset terram Canaan, concedat, opus est, *Juriaus*, Chamum vel jam fuisse mortuum, vel in ea regione non vixisse. Utrum eligat, perinde est, quia utrumque ejus sententiam infringit.

C

§. XVI.

§. XVI. Hæc sunt argumenta, quibus *Jurieum* oppugnari & expugnari posse confidimus: videamus jam, quid ipse pro Chamo adferat. Postquam *cap. IX, p. 62. ff.* de Melchisedeco, ejusque Sacerdotio, pertractare coeperat, fundamentum suæ sententiæ sternere annititur argumentis, quibus comprobet, tempore Abrahami Cananæos omnes idololatriæ non fuisse deditos. Quo, ut putat, evicto *c. X, p. 67. ff.* amplius demonstrare conatur, non posse aliter, quin Melchisedecus unus ex tribus Noachi filiis, & quidem, quod vero proximum videatur, Chamus fuerit. Prius ex eo conjectat, quod, quum constet, Sacerdotalem dignitatem olim ad omnes quidem filios, potiori tamen jure ad primogenitos, in primis autem, & *כֹּהֵן לְאֵלֵי עֵלְיוֹן*, ad Patriarchas, tanquam primogenitorum principes, pertinuisse; non videatur laturus titulum *כֹּהֵן לְאֵלֵי עֵלְיוֹן*, nisi qui sacerdotii jus non tantum primogenituræ beneficio, sed etiam, ut Patriarcha, *כֹּהֵן עֵלְיוֹן*, modoque eminentissimo, usurparet. Quibus præstructis, quum nec Semum, nec Japhetum, Melchisedeci nomine censendum esse, ab aliis jam evictum sit, ultro liquere autumat, soli, qui superest ex Noachi filiis, Chamo id, extra controversiam, relinquere. Sed quum Chami nomen parum honorifice, nec cum elogiis, in Scriptura S. commemorari videat, instituit quasi ejus apologiam, & *cap. XI.* agit tum de ejus peccato, tum de dira, quam promeruit, imprecatione. In *Chami peccato* nihil amplius notat, nisi *imprudentiam, neglectum honoris Noacho debiti, levitatem juvenilem*, & si ita velimus, *impudentiam*. Comparat eam cum maioribus aliorum peccatis e. g. incestu Lothi, adulterio Davidis, *ἀσάρτια* Samsonis, & idololatria Salomonis; quæ crimina, licet maximo excedant opere delictum Chami, non arguant tamen eos esse damnatos, nec prohibeant, quo minus excellentes Christi typi existant. Ut vero delictum Chami magis elevet, multa de peccatis Typicis adfert, eoque argumento exemplis Caini, Esau, & uxoris Lothi illustrato, peccatum Cham

mi

mi eorum pronunciat typum, qui ea fatagunt detegere, quæ DEUS voluit abscondita, quique profana sua curiositate ludibriis quasi exponunt DEI Providentiam & Myſteria, dum in ea penetrare cupiunt, quæ DEUS abscondidit. *Imprecationem* ita extenuat, ut nec ad Canaanem ipſum, nec ad omnem ejus poſteritatem pertinere, nec a Noacho, animo vindictæ cupido, factam eſſe, ſed ita modo eveniſſe dicat, ut, quam forte in ſomnio, de futura Canaanæorum calamitate, habuerat, revelationem, enunciaret. Hinc occaſionem de Typicis agendi male-dictionibus arripit, quas Eſau denuo illuſtrat exemplo, annexisque quibuſdam conjecturis, ultimum pro ſua ſententia argumentum ex Sanchoniathone adfert, apud quem frequens eſt cujuſdam *Sidic* vel *Sedec* mentio, qui Pater fuiſſe dicitur *διοσκέρων*. *Διοσκέρων* igitur cum Jovis filii, Jupiter autem Cham fuiſſe perhibeatur, ultro confici exiſtimat, Sidic Sanchoniathonis, Chamumque & Melchifedecum Moſis, unam extitiſſe perſonam. Et hæc eſt tota argumentorum, quæ *Jurians* ſtruit, compages.

§. XVII. Judicent nunc eruditi, itane firma ſit, ut non habeat, quam ob rem ruinam pertimeſcat. Id quidem (I.) facile largior, non omnes Canaanæos tempore Abrahami fuiſſe Idololatrias: neque tamen exinde quicquam ſubſidii conſequetur *Jurians*. Nec enim tuto ex eo quis colligat, Chamum ſive pium, ſive Melchifedecum, fuiſſe; cum illi, qui ibi fuerunt, pii verum DEI cultum vel ab Abrahamo potuerunt addiſcere, vel a Noacho acceptum retinere, quandoquidem liberi, impio prognati parente, non ſemper ejus inſiſtunt veſtigiiſ, ſed, exuta parentis indole, ſape- re diſcunt. Deinde quando (II.) demonſtrandum eſt, Melchifedecum omnino aliquem ex tribus Noachi filiis fuiſſe, conjecturas captat, nec argumenta, quæ aſſert, id ſatis efficiunt. *Primum* erat deſumptum a Sacerdotio, quod primogenitiſ ſemper proprium fuiſſe autumat. Sed (a) nondum ſatis perorata liſ eſt, an Sacerdotium ex jure primogenituræ ad primoge-

nitos pertinuerit? Negant id *Outramus de Sacrif. Lib. I. cap. IV. p. 42. ff. Jo. Clericus ad Gen. XXV. 31. p. 174.* nec non *Camp. Viringa Observ. Sacr. L. II. c. II.* cumque id adfirmet *Job. Seldenus in Diff. de Decimis Sect. I. §. 2. Clericus in Not. ad Seldenum* non veretur id vocare *inane commentum Judeorum*, quos *sine examine sequuti sint scriptores Christiani.* Rationibus vero Seldeni, quamvis haud nominati, *G. Outramus l. c.* satisfacere annisus est. Provocant hi omnes ad Cainum & Abelem, quorum non minus hic, quam ille, victimas DEO obtulit. Nobis ita hac de controversia videtur, Sacerdotium *ordinarie quidem, & communiter, primogenitis* olim cessisse. Certum enim est, vetustissimis temporibus, Patres familias non curam modo gessisse regendæ familiæ, sed sacrorum quoque administrandorum, ita ut familiæ præfuerint, eamque cultu divino imbuerint, & pro ea victimas DEO obtulerint. Probari id potest exemplo pariter Noachi *Genes. VIII, 20. & Jobi c. I, 5.* Secundus autem a Patrefamilias sine dubio erat filius primogenitus. Hinc si Pater familias vel peregre abesset, vel plane mortuus esset, non poterat non in ejus locum succedere primogenitus: qui autem succedit in locum, succedit in jus, & sic non familiæ tantum administratio, sed &, quod eidem annexum erat, Sacerdotium, ad primogenitum devolvebatur. Quamdiu igitur reliqui fratres in primogeniti hærebant familia, eundem, ut suum venerari Sacerdotem, non minus ac Patrem familias, tenebantur: sed quam primum a familia se separabant, & propriam sibi instituebant, liberi a primogenito erant, & tanquam capita & patres familias, ipsimet Sacerdotes agebant; pro quo postremo etiam *Jurians* propugnat *c. IX. p. 59.* Ex quibus facile haud sit cum aliis, quod & *Godwino* placuit in *Mose & Aar. L. I. c. VI. p. m. 51.* asserere, eos munus suum ad Adamum tulisse, qui ipsorum nomine DEO illud offerret. Nam hic in judicio *Outrami* acquiescimus *l. c. 45.* dicentis; *hi, cur sic judicent, nihil*
asse-

afferunt; sed & sacris literis haud obscure adversantur. Diximus vero deliberato ordinarie & communiter. Nam quandoque res aliter se habebat. Fieri enim poterat, ut primogenitus vel per facinora suo jure excideret, (quod in Esauo & Rubene factum est) vel DEUS minorem natu præ majore eligeret, vel denique minor natu præ altero emergeret, & dignitatem principalem, atque cum ea Sacerdotium, consequeretur. Atque ex his, quæ disputavimus (ß) colligitur, quam variis modis refutari Juræus possit. Nam si de jure primogenituræ ordinarie tali loquitur, Melchisedecus non Cham, sed potius Japhet fuerit, oportet, quoniam omni dubio caret, quod is fuerit Noachi primogenitus, Cham vero natu minimus. Unde & Seldenus l.c. Semum, quem pro Noachi primogenito habet, sub Melchisedeci latitasse autumat nomine. Quando vero alii quoque Sacerdotes fieri potuerunt, quod & ipse Juræus concedit, quomodo firmiter ex eo, quod vult, probabit? nonne ita propria cædit vineta, & totam suam structuram subruit? Denique cum indignum semet aliquis reddere Sacerdotio potuerit: quid prohibet, quo minus idem de Cham, profano & impio homine, & de cujus penitentia nihil nobis constat, cogitemus?

§. XIX Sed instat Juræus asserendo, quamvis & reliqui potuerint esse Sacerdotes, primogeniti tamen tales fuisse modo eminentiore, eminentissimo vero omnium Patriarchas, & talem hic intelligendum, voces insinuare Sacerdotis DEI altissimi, utpote quæ de mero Sacerdote primogenito prædicari nequeant. Sed nihil hic solidi iterum deprehenditur. Nam (1) non video, cur idem titulus aliis Sacerdotibus sit denegandus. Nonne enim omnis, qui facris veri DEI operatur, operatur quoque sacris DEI altissimi, quoniam DEUS verus, est quoque DEUS altissimus? Sacerdos igitur DEI altissimi non minus infimi sacerdos ordinis est quam summi. Sed (2.) quid, si demus, Melchisedecum

eminentiori modo fuisse Sacerdotem? Num ideo statim fuit Chamus? Nonne suppetunt alia rationes, ob quas excellenti quadam ratione Sacerdos dici possit? Fuit ille singulari modo Christi typus: quid igitur mirum, si dignitas ejus Sacerdotalis dignior ceteris & superior habeatur? Fuit insuper Rex, & cum corona regia mithram quoque gesit Sacerdotalem, eaque de causa totius regni sui summus etiam fuit Sacerdos, quippe cujus Sacerdotium Sacerdotio aliorum Patrum familias multo erat eminentius, cum illi Sacerdotes tantum essent particulares, quorum quilibet pro sua modo familia sacra faciebat, hic vero maximus & universalis, qui pro toto, quem sibi subiectum habebat, populo sacrificabat. Tandem (3.) ut hæc omnia aliquid evincant, opus est, ut ante probet, Melchisedecum fuisse summum totius regionis Sacerdotem. Nisi enim illud probatum dederit *Jurians*, omnia infirmo stant talo. *Clericus* quidem ad b. l. pag. 112. conjicit, Sacerdotium ejus publicum fuisse, non privatum, nec cives tantum Salemi, sed & alios accolas, ad eum victimas suas adducere solitos, ut eas eorum nomine DEO altissimo offerret, uti factum postea est Jerosolymæ. Verum meræ hæc sunt conjecturæ, ex datis procul dubio ab Abrahamo decimis enatæ; cum tamen, ut Historia innuit, Abrahamus se non contulerit ad Melchisedecum, qui, si *Frassenii* standum conjectura in *Disquisit. Bibl. ad b. l. p. 248.* Abrahamo, utpote recenti inquilino, & in illis regionibus advenæ, ante illum occursum vix innotuerat; sed Melchisedecus Abrahamo, e pugna redeunti, obviam iverit, lassos milites pane vinoque refecerit, eique benedictionem impertiverit. Atque his motus Abrahamus beneficiis, accedente, quod *Braunius* autumat, divino instinctu, decimas de capta præda obtulit. Probabile igitur est, Melchisedecum, quemadmodum Rex Salemi tantum fuit, Sacerdotium quoque non nisi intra regni sui fines, administrasse.

§. XIX. Progreditur *Jurians*, & probandum sibi sumit, Chamum ex tribus Noachi filiis solum fuisse Melhisedecum. Argumentum inde capit, quoniam & Sem, & Japhet, aliis in locis vixerunt, nec probabile existimat, quod suos deseruerint, & Chamitas inter commorari maluerint. Sed plurima hic iterum, ut certa, ponuntur, quæ tamen probatione adhuc indigent. Præsupponit, Chamum in terra Canaan vixisse, sed unde probat? contrarium nos supra adstruximus. Conjicit quidem *pag. 80.* Chamum ideo forsan inter Cananæos fuisse versatum, ut maledictionem, cui obnoxii erant, precibus, sacrificiisque, infringeret, suoque exemplo illos in vero DEI cultu retineret. Verum si conjecturis res conficitur, mihi potius contrarium arridet, Chamum scilicet ideo non profectum esse in terram Canaan, ne simul cum posteris, vi pronuntiata maledictionis, de cujus dubitare eventu nullus poterat, in servitutem redigeretur. Porro præsupponit, universam illam terram a Cananæis fuisse occupatam; sed & illud incertum. Non dicam de eo, quod post multos alios etiam *Fraffenius l. c. pag. 221.* existimat, Palæstinam in distributione Semo, ejusque liberis, cesisse, quos Cananæi inde expulerint: nam si id certum, nullum est dubium, quin plures e Semitis remanserint, cum veteres coloni ita penitus eradicari & expelli nequeant, ut ne unus quidem superfit. Sed cum hæc pari laborent incertitudine, velim tantum, demonstret mihi aliquis, totam terram, quanta quantæ est, a solis Cananæis fuisse occupatam. Quamvis enim nomen ab iis sortita sit, inde tamen nihil probatur, cum denominatio a potioribus fieri soleat. Quod si Semitæ, vel Japhitæ, ibi habitaverunt, nihil obstat, quo minus hos inter & Semus, & Japhetus, degere, & Sacerdotium exercere, potuerint.

§. XX. Ultimum denique pro CHAMO argumentum ex fragmentis desumit Sanchoniathonis, in quibus aliquis *Sidæ* vel *Sedec* memoratur, Pater *Διοσκόρου*, quod & *P. III.*

cap.



cap. VI. pag. 444. repetit. Constat jam ante *Jurium* ita opinatum fuisse *Grotium*. Sed quis ex fabulis certi quid probabit, cui fides sine oppositi formidine habenda sit? Quod ad Sanchoniathonem, non est una omnium de illo, eiusque ætate, sententia; & auctoritas ejus, quæ aliis magna, aliis exigua, imo nulla, videtur. Communis sententia est, vixisse eum tempore Gideonis, quoniam alicujus *Hierombali* meminit, qui fuerit Sacerdos DEI Jevo, a quo commentaria accepit, quæ, *Huetio* iudice, in *Dem. Evang. Prop. IV. cap. II. §. 2. p. m. 84.* nulla alia esse possunt, nisi Mosis libri, quorum doctrina tinctæ sunt, & adspersæ superstites Sanchoniathonis reliquiæ. At alii tantam ei ætatem denegant. In his ipse *Juricus P. III. c. V. p. 432.* non credit, tempore eum Gideonis vixisse, vel ad minimum putat, dicendum esse, quod ejus opera ab aliis fuerint interpolata, cum in iis etiam commemorentur ea, quæ longo tempore post Samuelem contingere. Confer. *Leydecker. de Rep. Hebr. Lib. IV. cap. XX. p. 264. f.* Quicquid vero de ætate sit, certissimum est, multa eum admiscere fabulosa, & a veritate aliena. Facit ille *Taautem*, & hunc, de quo loquimur, *Sidic* ferme *στυχρόνης*, & utriusque originem a Titanibus repetit. Quod si *Tautes* ille nemo est alius, nisi *Moses*, ut *Huetius*, *Juricus* & alii volunt, quis animadvertet, quam accurate is ex *Hierombali* commentariis suas consignavit Historias, & quam firmiter ejus auctoritatis aliquid probetur. Ipse *Juricus pag. 444.* in alio eum deprehendit errore, dum *Dioscuros*, *Corybantas*, *Cabiros* & *Samothracum Deos*, pro iisdem habet, & confundit, qui tamen multum, ut ipse ostendit, a se differunt.

§. XXI. Hæc sunt quæ pro *CHAMO Juricus* adfert, videndum nunc, quomodo scopulos sibi obstantes removeat. Illi sunt *Chami delictum*, & quæ illud insegura est, *Canaanis maledictio*. Prius valde extenuat, & *Chami* apologiam contra eos, qui illud exaggerant, in se suscipit. De ipso

ipſo delicto variz ſunt auctorum ſententia. *Herm. von der Hardt Epiſt. Phil. Diſc. II.* de violatione tori conjugalis id interpretatur, quaſi nempe, cum Pater vino obrutus jaceret, ejus toro vim intulerit, matre, aut noverca, violata; ex quo inceſtu cum Canaan prognatus eſſet, hunc Noachus, cum graviorem in Chamum ſtatueret poenam non poſſet, ab omni cognatione & hæreditate prorfus excluſerit. Sed quod *πρωτοφ* Philologorum hodiernorum *Ἰσὺδ* eſſe ſolet, etiam in hac ſententia conſpicitur. Proprium nativumque verborum ſignificatum deſerunt, & ex improprio, aliis in locis occurrente, ſenſum inferunt, parum curantes, num *ουάφεια* eum ferat, an minus. *Videre* quidem *nuditatem Patris* ita aliquando uſurpatur, quo minus autem id hic ſignificet, contextus refragatur. Nam qui vino obrutus fuit, & nudatus in tentorio jacuit, quemque Sem & Japhet, retrorſum euntes, pallio humeris impoſito, operiunt, ejus nuditatem vidit Chamus. Is vero Noachus erat ipſe. Denique quomodo hæc cum Canaanis maledictione conveniunt? Illi Noachus ſtatim, poſtquam evigilavit, & Chami impietatem comperit, imprecatus eſt; ſed ſtante *Hardtii* ſententia in vivis tunc nondum eſſe potuit. Quod ſi tamen dubia in re hariolari quid liceat, opinor, delictum illud non conſtituiſſe in mero nuditatis aſpectu. Nam *v. 24.* Noachus comperiſſe dicitur, *quod fecerat ſibi filius minimus*: ex quo etiam colligi poſſit, ad viſum impurum accendiſſe quoque impium aliquod factum, quod *Clericus in h. l. pag. 72. de riſu & petulantibus verbis* accipit. Quicquid vero hujus rei ſit, delictum omnino fuit graviſſimum, quanquam nobis, qua omnes ſuas circumſtantias, non ſatis perſpectum. Id autem inde probamus (I) quoniam eo ipſo graviſſime peccavit contra honorem & obſervantiam, quam liberi, vi juris divini naturalique, parentibus, a quibus vitam, & alia acceperunt beneficia, debent. Consideret quis delictum juxta eas, quibus nobis

D

tradi-

traditur, circumstantias, & deprehendet, illud cum opprobrio & illusione optimi, piissimique, Patris conjunctum esse. Quid enim opus erat hæc indicare fratribus? nonne Chamus, si mica ei in Patrem reverentiæ fuisset, ipsemet Patris obtexisset nuditatem, ne aliis forte, eum videntibus, scandalo foret? Sed dum pro palat, nonne facit indicium animi sceleratissimi, & in patrem nefanda ratione impii ac injurii, quo effici facile posset, ut Noachus, ejusque, quod tunc temporis gerebat, officium in contemptum adduceretur? Num vero hæc sunt levia? aut excusationem merentur? Sanè Sem & Japhet Chami impietatem eo ipso videntur detestati, dum animum ad regendam Patris nuditatem applicant, & ne ulla specie fraternæ impietatis se redderent participes, retrorsum accedunt, & Patrem denudatum vestibus cooperiunt. Apparet delicti gravitas (II.) ex subsecuta maledictione. Quis illud delictum non diceret gravissimum, quod tantam commoverit maledictionem, qua posteri quoque premuntur? Maledictio est malorum imprecatio, quæ cum a Viris, qualis Noachus erat, proficiscitur, effectu suo non destituitur. Quando igitur istiusmodi imprecatio ad posteros quoque pertingit, antecessum delictum detestabile & abominandum fuerit, necesse est; cum viri, tanta sanctitate & pietate eximii, ob rem tantillam non sint censendi hominem quandam, nedum innocentes ejus posteros, diris devoturi fuisse atrocissimis. Hinc quicquid *Juricus* pro extenuando delicto adfert, id omne vergit in despectum Noachi, eumque iræ, absque causa conceptæ, & animi impotentis, vindictæque cupidi, arguit. Denique (III.) patet ex maledictionis haud frustrato in posteris eventu. Evolvamus S. Sacram, & videbimus, illa, quæ in liberis innocentibus visitavit DEUS peccata Patrum, fuisse atrocissima. Quæ causâ erat, cur Jonáthan una cum Saule in prælio periret? cur natus ex Bathseba Davidis filiolus præmatura morte obiit? cur parvuli & sugentes *Jer. XLIV, 7.* sunt excin-

excindendi? nonne ob Parentum idololatriam? cur tot infantes diluvii aquis sunt suffocati? nonne Parentum impietas id effecit? Ergo cum & hic ob Chami delictum innocentes puniti sint posteri, & gravissimas dederint pœnas, collectum erit facillimum, non leve, sed grande illud fuisse, nisi ipsummet DEUM, has pœnas infligentem, nimii rigoris & (absit blasphemia verbo!) injustitiæ accusare velimus.

§. XXII. Quid *Jurians*? Describit (I.) quale ipse delictum Chami existimet. Non impietatis, sed tantum *imprudencia*, & si ita velimus (*si l' on veut*) *impudentia* nomen illi tribuit, *honoris* denique, Patri debiti, *defectum*, & *levitatem juvenilem*, in eo deprehendit. Sed licet hæc levia videantur *Jurico*, ob susceptam hypothesin præjudiciis laboranti: gravissima tamen judicata sunt in foro poli a judice, quotquot sunt, justissimo, nec ulla *προσωποληνία* laborante. Mirum vero, quod illud delictum vocavit *juvenile*, nisi id eo fiat sensu, quo Sacra S. puerorum centum annorum meminit. Nam Chamus tunc temporis non procul a centum annis absuit. Patet id ex ætate Noachi. Ille cum inciperet procreare liberos *D.* erat annorum *Gen. V; 32.* Cum post diluvium ex arca egrederetur, attigerat annos *DCI* adeoque de Chami ætate facilis erit conjectura. Num vero, qui jam uxorem duxerat, & filium procreaverat, ex juventute deliquisse dicendus est?

§. XXIII. Comparat (II.) cum peccatis Lothi, Davidis, Simsonis, Salomonis, multo gravioribus, quæ tamen non obfiterint, quo minus beatis adscriberentur, & inter Christi typos, eosdemque excellentiores, reputarentur. Sed (*a*) qui comparisonem inter peccata instituere satagit, & de eorum gravitate, respectu aliorum, judicare, illi omnes circumstantiæ perspectæ esse debent. Has vero quum Spiritus S. ut modestiæ consulere, de Chami peccato revelare noluerit, non possumus nos, nisi ex effecto, de ejus gravitate judicare. (*β*) Quamvis alia peccata graviora sint peccato Chami, non tamen

tamen sequitur, quod & hoc non fuerit atrox & grave: cum dentur peccatorum gradus, & alterum nihil de gravitate aut atrocitate sua amittat, licet aliud gravius sit & atrocius. Quis neget, fornicationem esse peccatum grave & atrox, licet ea adulterium simplex, & hoc compositum sit atrocius & gravius? (γ) Non sequitur: Hic qui gravius peccavit, salvus factus est, non obstantibus peccatis, E. salus non deneganda ei, qui mitius peccavit. Nam non quaeritur hic, quid fieri possit? sed quid fiat? Non negamus, Chamum potuisse salvum fieri, sed, an salvus factus fuerit, merito dubitamus, quoniam de ejus poenitentia ne minima quidem in Scripturis exstant indicia. Quia igitur de salute alicujus hominis non est judicandum ex gravitate & levitate peccatorum, sed ex poenitentia, commissa peccata insequente; mirum haud est, quod saepe quis damnetur, qui mitius peccavit, cum e contra salutem consequatur, qui graviora commisit. Ita e. g. de Petro pronunciant aliqui, gravius eum lapsum esse ipsomet Juda. Vid. DD. JO. FECHTII *Philocal. S. p. 74.* Quia vero hic desperabundus sese suspendit, ille poenitentiam egit, prior damnatus, posterior salvatus est. Hæc quidem alieni fori sunt: potest tamen ex iis de adductis a *Juriso* exemplis judicari.

§. XXIV. Tandem (III.) pluribus agit de *peccatis Typicis*, inter quæ & delictum Chami referendum sit. Sed quamvis non negemus, occurrere in Sacra S. peccata, quæ suo modo & Typica sunt, & dicuntur; ea tamen ita debent esse comparata, ut eorum antitypi in Sacra S. sint enucleati. Id vero de Chami delicto dici nequit: hinc, quæ *Juriso* habet, allusionis potius & accommodationis, quam typi nomen, sustinent. Demus vero, fuisse typicum, non tamen exinde quicquam excusationis consequetur. Nam gravitas peccati æstimanda est ex se & sua indole, non vero ex respectu, quem habet ad antitypum, qui in eo adumbratur. Ipse *Juriso* fratricidium Caini pro typico habet. Nec tamen ideo excusari vel potest,

est, vel debet; nisi velimus dicere ipsum DEUM peccatum voluisse, ut typus esset alterius, quod in N. T. futurum erat. At impium hoc est, & DEUM peccati auctorem facit, quod gentiles quoque sunt detestati.

§. XXV. De *maledictione* (I.) inquit, dictam eandem esse non Chamo, aut toti ejus posteritati, sed tantum Canaan. Verum qui neget *Jurians*, ipsummet quoque Chamum poenis, Canaan in infictis, fuisse punitum? Certe ut eo essent majores, in Canaanem pronunciata maledictio est, quo ipso intelligere poterat, eas secum non esse desituras, sed suos etiam posteros pressuras. Quomodo quæso Chamus puniri magis poterat? Accedit, quod Parentum in liberos amor soleat esse tenerior, quam liberorum in Parentes, ut adeo illi non possint non dolore adfici, cum liberos innocentes sui causa execrationibus, iisque dirisimis, exponi videant. *Plutarchus* δὲ λυπῶσα, inquit, μάλλον ἐτέρα κόλασις ἢ τὰς ἐξ ἑαυτῶν κατὰ πάροχτας δι' αὐτὰς ὀρᾶν. Cur vero in specie Canaan ita fuerit maledictus, hanc Hebræi tradunt rationem: vidisse eum primum avum nudatum, eumque irrississe, ac, re mox ad Chamum delata, primum hujus impietatis auctorem exstitisse; quam *traditionem fide dignam* vocat *Calixtus ad h. l. pag. 105.* Rivetus exiltimat, Canaanem fuisse minimum Chami filiorum; hinc, quoniam Parentes teneriore feruntur amore erga minimos filios, in augmentum poenæ cessisse Chamo, quod minimus ejus filius, ob admissum a se facinus, diris illis peteretur. Sed utraque sententia filium יוֹפֶת cum Judæis a *Masseh Ben Israel in Concil. Qu. XX. p. 28. sqq.* citatis de Canaan interpretatur, & quidem sine fundamento, cum idem nemo alius, nisi Chamus, omnium Noachi filiorum natu minimus, sit. Infringi quoque illa ex Chronologia potest. Probabile enim est, quod & Chronologi agnoscunt, Noachum fuisse inebriatum vel eodem, vel sequente, quo ex arca egressus fuit, anno. Ergo tunc temporis Canaan fuit infans, a matris adhuc pen-

pendens uberibus. Non enim natus est ante diluuium, quoniam octo tantum animæ in arca fuerunt conservatæ 1. Petr. III, 20. quæ quales fuerint ex Gen. VII, 7. patet. Nec natus est tempore diluuii, quoniam ex arca haud plures dicuntur egressi, quam ingressi Gen. IIX, 16. Tutissime ergo post diluuium demum natus creditur. At si ita Canaan adhuc infans, rationis usu destitutus, quomodo avum denudatum irridere, & rem ad Parentem deferre poruit? Sed & exinde ratio reddi potest, cur Canaan præcisè fuerit maledictus, nempe, quia tunc temporis Chamus quidem non nisi unius Canaanis Pater existit, DEUS vero ejus iniquitatem vultare in filio voluit.

§. XXVI. Instat (II.) *Noachum noluisse maledicere, sed occasionem tantum cepisse ea declarandi, quæ DEUS in ultimo somnio sibi futura a Cananeorum expulsiōe revelarat.* Concedimus quidem, Noachum a Chami delicto occasionem desumpsisse, ipsa tamen maledictio nihilominus veri nominis imprecatio & est, & dici debet. Nam statim postquam evigilavit Noachus, & Chami impietas ipsi innotuit, dirum illud in Canaanem carmen pronunciauit; adeoque delictum habet sese instar causæ ad subsequentem maledictionem. Nec incongrue ex Semijaphetique benedictione iudicium fieri potest. Sicut enim illa proprie sic dicta benedictio, ita, vi oppositorum, quæ in Chami profertur filium, non potest non & realis esse maledictio, & imprecatio, non vero tantum futura calamitatis denunciatio.

§. XXVII. Hæc potiora sunt, quæ Juræus protulit, ex quibus cetera facili notari negotio possunt. Quid enim illud probet, quando p. 79. inquit, *conceptu esse difficile, quomodo homo, qui tanta viderat miracula, potuisset esse malus & impius.* Judas tanta viderat Christi miracula, eumque, cum reliquis Apostolis, DEI viventis filium confessus erat, & tamen hunc suum & Benefactorem, & Magistrum, non verebatur prodere. Quanta miracula viderant Israelitæ? & tamen mox variis murmuracionibus, mox rebellionibus, in DEUM, ejusque Ministrum Mosen, peccabant:

§. XXIX. Judicet nunc B.L. an non Juræus graviter deliquerit, cum ob hypothesein dubiam, incertam & falsam, Chami voluerit extenuare crimen? judicet, an non eo ipso injuriam piissimo Regi, Melchisedeco, faciat, dum talem ei adfingit personam, quæ non tantum mala notæ, sed de qua ne ypsa, an ad meliorem unquam redierit mentem, nobis constat?

Adversus Juræum hætenus: quæ autem in *Hulfium* dicenda existimem, brevi post tempore explicabo.

Aug VI 15



Sb.

Reho
VD 17
KD 18 1







Q. D. B. V. 52

54

MELCHISEDECUM
AB INJURIA
PETRI JURIAEI
DEFENSUM,

SUB
AUSPICIO

SERENISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI,
DN. FRIDERICI AVGVSTI,
PRINC. REGII ET ELECTOR. SAXON. HERED. ETC.
RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI,

ET
PRAESIDIO

JO. CHRISTOPH. WICHMANNSHAUSEN,
LL. OO. PROF. PUBL.

IPSIS NONIS FEBRUARIIS A. 1610 CC X.
IN AUDITORIO MAJORI
HORIS CONSUETIS

ERUDITORUM CENSURÆ SISTET

M. JO. HERMANNUS von *LESBACH*/
RENDESBURGENSIS.

VITEMBERGAE, PRELO GERDESIANO.